

Procesbeschrijving

Van toegang naar Herlaarhof - de Zwengel

BMC

Datum: 23-12-2016

Naam Adviseur: J.L. (Lisa) van der Staaij

Behoeftte aan procesbeschrijving van de toegang tot Herlaarhof en de Zwengel

Het Samenwerkingsverband Helmond-Peelland VO en de gemeente Helmond hebben BMC gevraagd een heldere procesbeschrijving van de toegang tot Herlaarhof (Specialistische kinder- en jeugdpsychiatrie) en de Zwengel (voortgezet speciaal onderwijs) op te stellen. Naast de wens om de verschillende toegangsmogelijkheden in kaart te brengen, was er behoefte aan verheldering van de vervolgstappen zoals verschillende behandelopties en de afstemming tussen de partijen.

Om de huidige procesbeschrijving in kaart te brengen, zijn de volgende betrokken functionarissen geïnterviewd. Tijdens een groepsbijeenkomst, waarin een terugkoppeling is gegeven van de huidige situatie, is met de aanwezigen het gewenste proces beschreven. In dit document wordt een toelichting geschreven op het stroomschema waarin het gewenste proces is opgetekend (zie bijlage 1 'Stroomschema proces toegang Herlaarhof – de Zwengel VO Helmond').

Partij	Functie	Geïnterviewd	Aanwezig bij groepsbijeenkomst
SWV	Lid ACT	X	X
Herlaarhof	Behandelcoördinator Herlaarhof	X	
Herlaarhof	Manager Herlaarhof	X	
Gemeente	Leerplicht Ambtenaar	X	
Gemeente	Zorginkoper Helmond	X	
Gemeente	Beleidsadviseur Helmond	X	X
Gemeente	Jeugdarts Expertpool	X	X
Gemeente	Coördinator opvoedondersteuners Helmond		X
De Zwengel	Directeur	X	X
De Zwengel	Trajectbegeleider	X	X

Scope procesbeschrijving

Het proces focust op jongeren in het Voortgezet Onderwijs die jeugdhulp ontvangen bij [Herlaarhof](#) en onderwijs volgen op, of begeleiding ontvangen van [de Zwengel](#) in Helmond. De overige gemeenten en locaties van Herlaarhof en de Zwengel worden buiten beschouwing gelaten. Het proces is opgetekend vanuit het perspectief van de jongere en ouders, start bij verschillende vormen van toegang en eindigt bij diverse vormen van uitstroom (zie bijlage 1 voor de schematische weergave van de procesbeschrijving).

Uitgangspunten bij gebruik van de procesbeschrijving

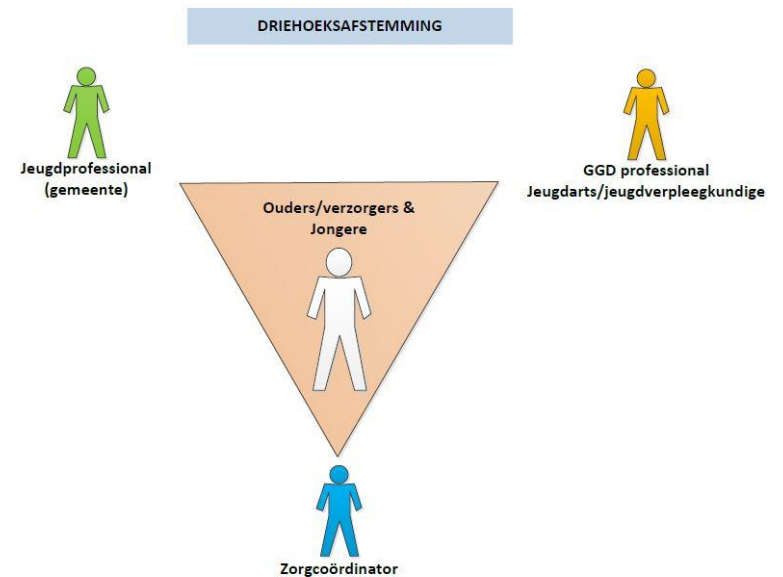
Om zorg te dragen dat de praktijk en het proces aanvullend op elkaar zijn, is tijdens de groepsbijeenkomst, door de betrokken partijen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van deze procesbeschrijving, een aantal uitgangspunten geformuleerd.

- De ouders en jongeren staan gedurende het proces altijd centraal en hebben de regie;
- Aangesloten scholen bij SWV Helmond-Peelland zijn op de hoogte van de werkwijze van de [Adviescommissie toewijzingen \(ACT\)](#);
- Er vindt gedurende het proces continue afstemming plaats tussen de zorgcoördinator, de jeugdprofessional van de gemeente en de jeugdarts of jeugdverpleegkundige van de GGD (hierna 'GGD-professional'), welke aan de school van de jongere verbonden zijn.

Driehoeksafstemming

Elke jeugdprofessional en elke GGD-professional is gekoppeld aan een school. Voordat een verwijzing naar jeugdhulp of een aanvraag bij de ACT plaatsvindt is het belangrijk dat er afstemming plaatsvindt tussen de zorgcoördinator, de jeugdprofessional en de GGD-professional die aan de betreffende school zijn verbonden. Enerzijds om te bespreken of dit de best passende oplossing is, anderzijds om deze professionals vanaf het begin te betrekken bij het proces, zodat zij in een later stadium sneller kunnen schakelen wanneer de leerling is uitbehandeld.

- Als behandeling bij Herlaarhof stopt, stopt ook het onderwijs op de Zwengel;
- Iedereen houdt zich aan de procesafspraken en gaat bij knelpunten eerst het gesprek aan met de betrokkenen.

Drie soorten toegang

Wanneer (ouders/verzorgers van) een jongere thuis en/of op school problemen ervaart kunnen zij via de volgende vormen van toegang hulp inschakelen.

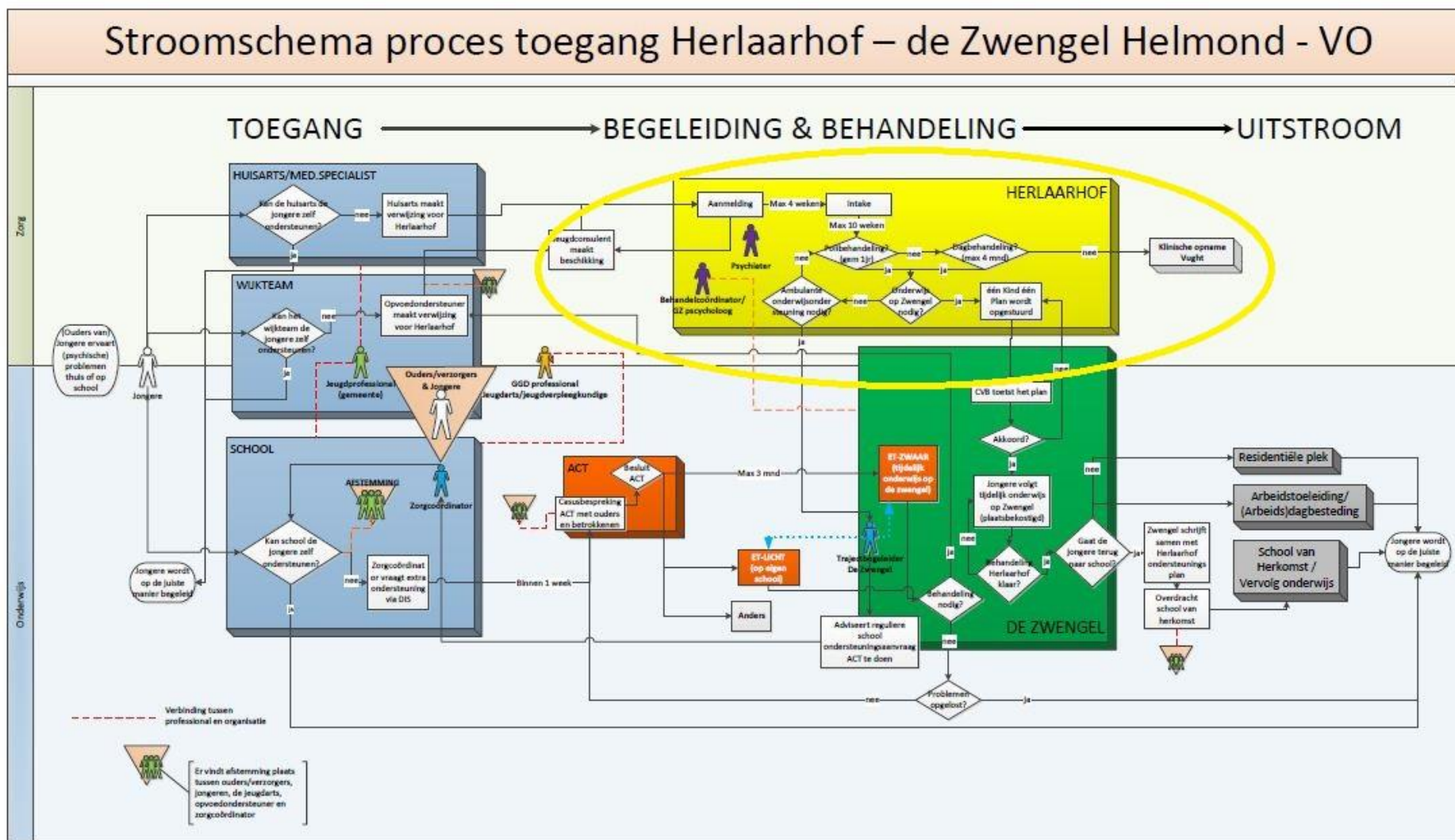
1. Wijkteam
2. School
3. Huisarts

Voor de (ouders/verzorgers van de) jongere is het advies allereerst de jeugdprofessionals van het wijkteam te benaderen. Zij zijn aanwezig in de wijken en dorpen en komen op allerlei plekken waar ouders- of jongeren regelmatig komen, zoals het consultatiebureau, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en scholen. Ook hebben de jeugdprofessionals nauwe contacten met de huisartsen in de wijk.

Processtap	Betrokken functionaris/professional	Toelichting
Wijkteam	Jeugdprofessionals Zorgcoördinator die verbonden is aan school	<ul style="list-style-type: none">• Jeugdprofessionals in de buurt.• Jeugdprofessionals maken samen met (de ouders/verzorgers van) de jongere een plan. Daarbij kijken ze dan ook meteen naar wat de jongere zelf kan, eventueel met hulp van familie, burens of vrienden. Zo wordt de jongere geholpen de situatie zelf weer in de hand te krijgen met mensen uit hun vertrouwde omgeving.• Als dit niet genoeg is, kunnen de jeugdprofessionals de juiste hulp inschakelen.
School	Zorgcoördinator Jeugdprofessional GGD-professional ACT	<ul style="list-style-type: none">• De jongere kan op school problemen ervaren of niet meer naar school toe gaan (dreigende thuiszitter). Andersom kan de school ook aangeven dat ze moeite heeft en de expertise mist om aan speciale behoeftes van leerlingen tegemoet te komen.• De zorgcoördinator gaat samen met jeugdprofessional en/of de GGD-professional en de (ouders/verzorgers van de) jongere in overleg over de mogelijkheden.• Wanneer de school de jongere niet voldoende kan ondersteunen, kunnen scholen in aanmerking komen voor extra ambulante ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.• Toewijzing van ambulante ondersteuning als extra ondersteuning (arrangement) gaat via de Adviescommissie Toewijzingen (ACT).• De zorgcoördinator doet een aanvraag voor extra ondersteuning via het digitale informatie systeem (DIS).

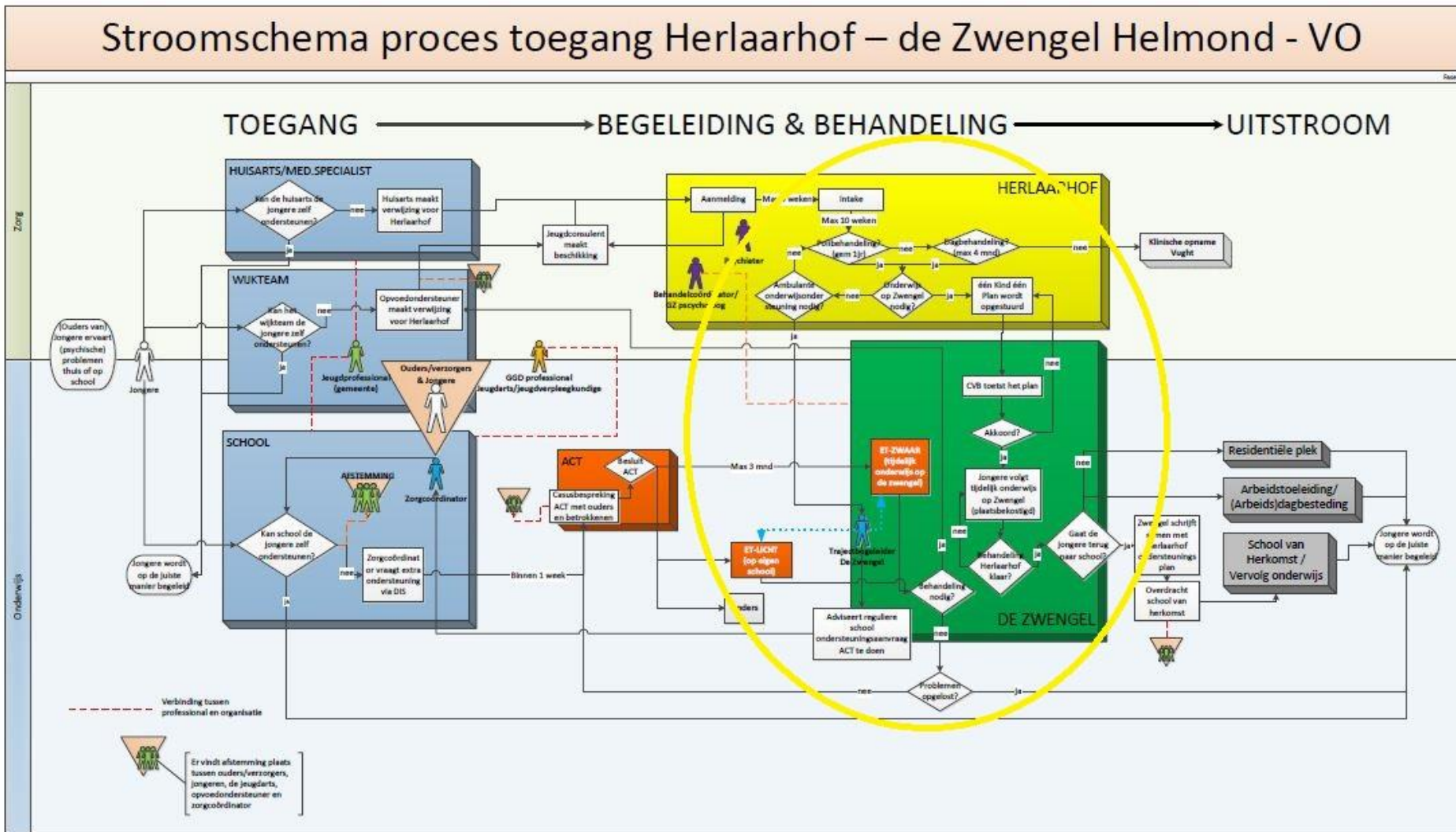
		<ul style="list-style-type: none"> Binnen de school is de zorgcoördinator het aanspreekpunt voor de ACT en de (ouders/verzorgers van) jongere.
Verwijzing van huisarts/wijkteam naar Herlaarhof	Huisarts GGD-professional Jeugdprofessionals Jeugdconsulent Zorgcoördinator	<ul style="list-style-type: none"> Bij een (vermoeden van) psychiatrische en/of psychosociale problematiek bij kinderen/jeugdigen van 0 - 18 jaar kunnen jeugdprofessionals of de GGD-professional (jeugdarts) de juiste (specialistische) jeugdhulp inschakelen. De administratieve afhandeling (beschikking) van de verwijzing verloopt via de jeugdconsulent van de gemeente. De huisarts kan rechtstreeks verwijzen. Het aanmeldcentrum stuurt een automatisch bericht naar de gemeente (jeugdconsulenten) om een beschikking aan te maken.
Huisarts	Huisarts	<ul style="list-style-type: none"> De huisarts kan direct verwijzen naar specialistische hulp, zoals Herlaarhof (zie processtap 'aanmelding' voor verdere toelichting).

Begeleiding & Behandeling Herlaarhof bij toegang via de huisarts, het wijkteam of inschakelen van behandeling bij Extra Toegang

Processtap	Betrokken functionaris/professional	Toelichting
Aanmelding	Medewerker Aanmelding & Consultatie Herlaarhof	<ul style="list-style-type: none"> • Aanmelden kan alleen door een verwijzer, zoals de (huis)arts, GGD-professional (jeugdarts) of een jeugdprofessional van de gemeente. • De aanmelding van de huisarts of het wijkteam wordt in behandeling genomen bij 'Aanmelding & Consultatie Herlaarhof'. • Klik hier voor een toelichting op de aanmelding bij Herlaarhof. • Binnen maximaal 4 weken vindt de intake plaats.
Intake	Psychiater & GZ-psycholoog (behandelaren Herlaarhof)	<ul style="list-style-type: none"> • De psychiater beoordeelt samen met een GZ-psycholoog de hulpvraag van de jongere op daadwerkelijke psychiatrische problematiek of een vermoeden daarvan. • Er wordt direct gekeken of er ook sprake is van een onderwijsvraag en of plaatsing op de Zwengel nodig is. • Er wordt een afweging gemaakt of een poliklinische of dagbehandeling nodig is. Ook kan het voorkomen dat een klinische plaatsing gewenst is of dat het kind elders zorg moet krijgen. Deze laatste opties zijn in deze procesbeschrijving buiten beschouwing gelaten.
Poliklinische- of Dagbehandeling?	Behandelaren Herlaarhof	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn verschillende vormen van behandeling mogelijk bij Herlaarhof. • In combinatie met de Zwengel worden de volgende twee behandelingen uitgevoerd. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Poliklinische behandeling</i> De jongere komt voor een afspraak naar de polikliniek van Herlaarhof voor ambulante ondersteuning. 2. <i>Dagbehandeling (Max. 4 maanden)</i> Dit kan zijn voor (proces)diagnostiek en/of behandeling op een groep bij Herlaarhof. • De gemiddelde wachttijden bij Herlaarhof van intake tot behandeling zijn zichtbaar op de website van Herlaarhof.

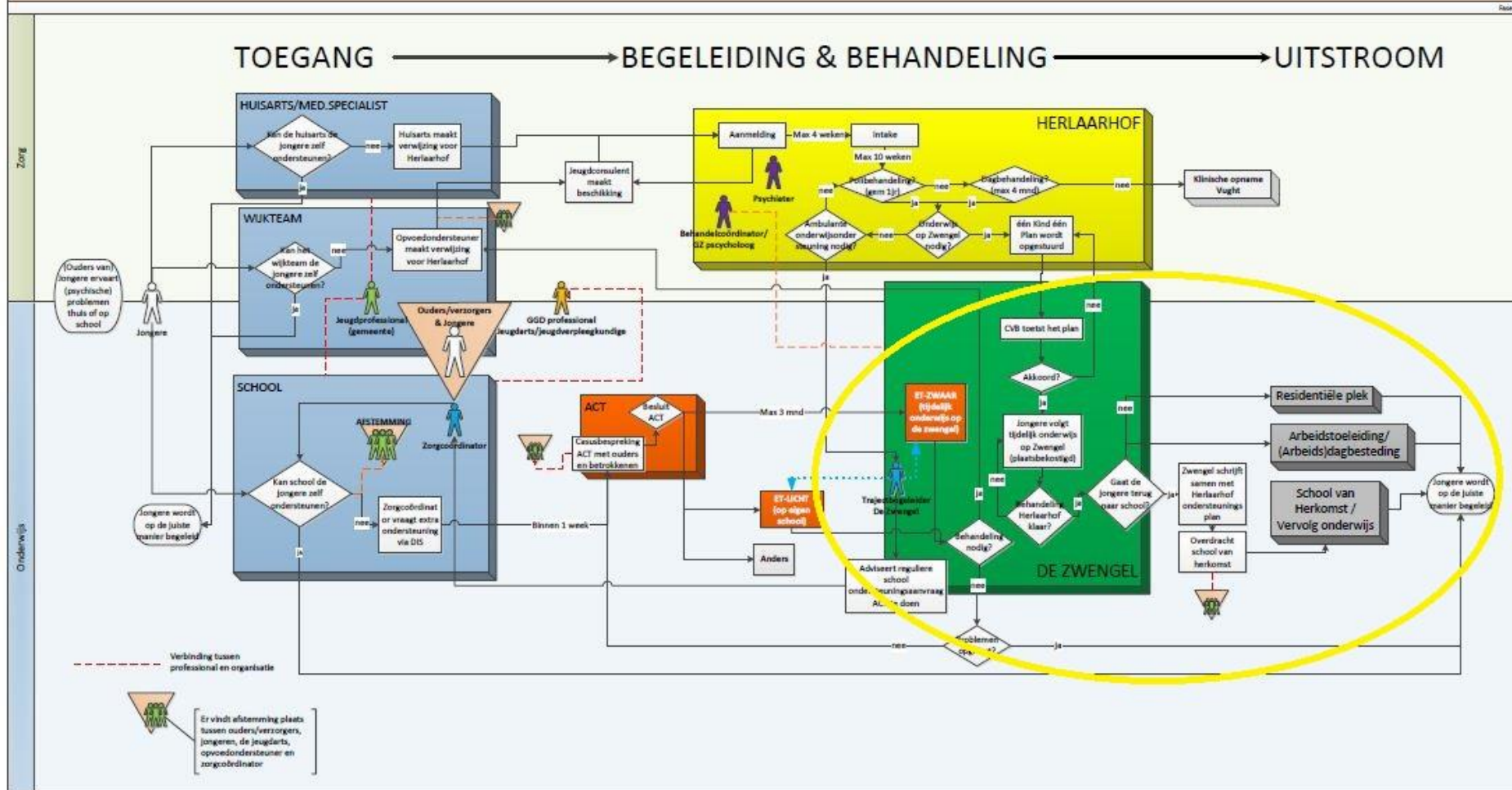
Onderwijs(ondersteuning) de Zwengel in combinatie met Herlaarhof

Processtap	Betrokken functionaris/professional	Toelichting
Poli- of dagbehandeling & ambulante onderwijsondersteuning	Behandelaren Herlaarhof Trajectbegeleider de Zwengel Zorgcoördinator school ACT	<ul style="list-style-type: none"> • De jongere wordt na besluit van de behandelaren van Herlaarhof poliklinisch of op de dagbehandeling behandeld door Herlaarhof en volgt onderwijs op de eigen school. • De ondersteuningsbehoefte van de leerling vraagt om een intensievere en meer integrale vorm van begeleiden vanuit de Zwengel. • Behandelaren van Herlaarhof nemen contact op met de trajectbegeleider van de Zwengel. • De trajectbegeleider van de Zwengel neemt contact op met de zorgcoördinator van de school van herkomst en adviseert een aanvraag te doen bij het SWV voor ambulante ondersteuning van de Zwengel. • De aanvragende school kan in de aanvraag verwijzen naar advies van Herlaarhof/de Zwengel.
Poli- of dagbehandeling Behandeling & onderwijs op de Zwengel	Behandelaren Herlaarhof Professionals de Zwengel	<ul style="list-style-type: none"> • De jongere wordt na besluit van de behandelaren van Herlaarhof poliklinisch of op de dagbehandeling behandeld door Herlaarhof en is door de behandelaren aangemeld op de Zwengel. • De Zwengel is specialist in het intensief en integraal aanbieden van speciaal onderwijs aan leerlingen met ernstige onderwijsbeperkingen die in relatie staan tot een psychiatrische stoornis of een vermoeden daarvan.
1 Kind 1 Plan wordt opgestuurd	Behandelaren Herlaarhof	<ul style="list-style-type: none"> • Behandelaren stellen het behandelplan op in overleg met de ouders volgens '1 kind 1 plan'. In dit plan vormen de pedagogische (sociaal-emotionele) en onderwijskundige (didactische) doelen van het onderwijs en de doelen van de behandeling één geheel. Ze worden dusdanig op elkaar afgestemd dat ze een meerwaarde vormen in de ontwikkeling van het kind. De verantwoordelijkheid voor het onderwijs ligt bij de Zwengel, de verantwoordelijkheid voor het behandelplan bij Herlaarhof (zie schoolgids voor meer informatie). • De behandelaren sturen één kind één plan naar de CvB (Commissie Van Begeleiding) van de Zwengel.

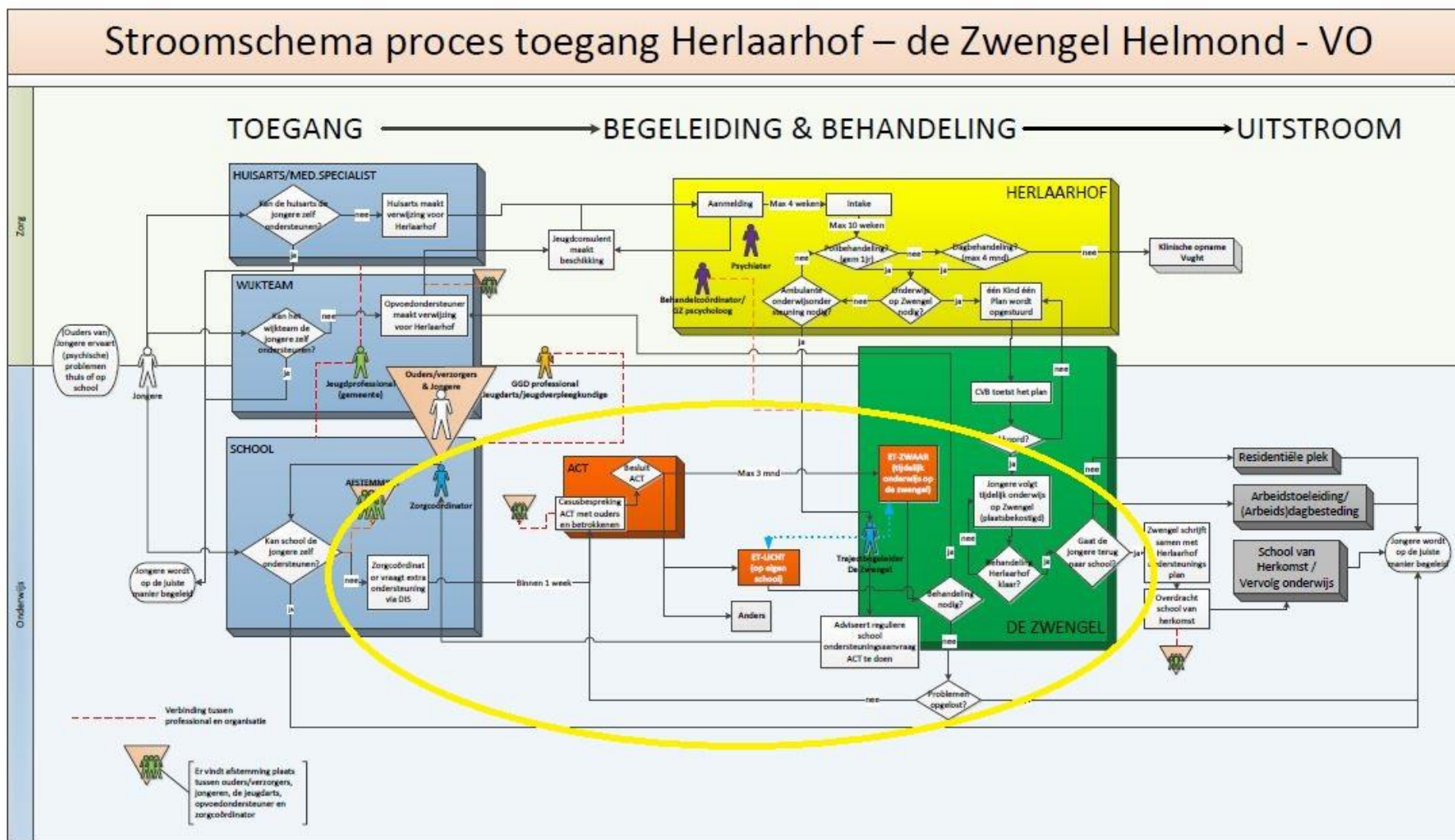
<p>CvB toetst het plan</p>	<p>CvB</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De CvB bestaat uit de directeur van de Zwengel, intern begeleider, de orthopedagoog/psycholoog en een GZ-psycholoog vanuit Herlaarhof. • Zij screenen bij aanmelding van de leerling de toetsingscriteria (zie schoolgids voor meer informatie).
<p>Jongere volgt tijdelijk onderwijs op de Zwengel</p>	<p>Professionals de Zwengel Professionals Herlaarhof</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Als de aanmelding akkoord is, maakt de intern begeleider van de Zwengel een afspraak met de ouders om het ontwikkelperspectief (OPP) op te stellen (zie schoolgids voor meer informatie). • De trajectbegeleiders nemen bij plaatsing van een leerling op de Zwengel altijd contact op met de school van herkomst. In dit contact wordt besproken hoe de leerling functioneert, zowel op didactisch als sociaal-emotioneel niveau. Er vindt op regelmatige basis intensief overleg plaats tussen de professionals van Herlaarhof en de Zwengel om de samenwerking en het gedachtegoed '1 kind, 1 plan' te waarborgen. • Er zijn drie opleidingsroutes binnen het vso (zie schoolgids voor meer informatie per route) <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktijk- en werkvoorbereidende route 2. Vso vmbo b/kgt route 3. Vso havo/vwo route <p>Nb. Voor leerlingen die nauwelijks onderwijs kunnen volgen is er het individuele leertraject.</p>

Stroomschema proces toegang Herlaarhof – de Zwengel Helmond - VO

Processtap	Betrokken functionaris/professional	Toelichting
Behandeling Herlaarhof klaar	Behandelaren Herlaarhof Trajectbegeleider/mentor de Zwengel	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer de behandeling bij Herlaarhof wordt beëindigd, vervalt ook de plaats op de Zwengel. Bij terugplaatsing is het streven van de Zwengel om de leerling weer goed te laten functioneren op de school van herkomst, in een andere vorm van passend onderwijs of op een plek binnen de arbeidsmarkt. • De uitstroomprofielen zijn: <ol style="list-style-type: none"> 1. School van herkomst / vervolgonderwijs 2. Arbeidstoeleiding/arbeidsmarkt. 3. (Arbeidsmatige) dagbesteding. De laatste twee opties worden in deze procesbeschrijving buiten beschouwing gelaten.
Overdracht school van herkomst	Behandelaren Herlaarhof Trajectbegeleider/mentor de Zwengel Jeugdprofessional GGD-professional en Zorgcoördinator school van herkomst Optioneel: de ACT	<ul style="list-style-type: none"> • De Zwengel schrijft samen met de behandelaren van Herlaarhof het ontwikkelingsperspectief. • De intern begeleider en/of de mentor van de leerling op de Zwengel zorgt, samen met de behandelaar van Herlaarhof voor een warme overdracht naar de jeugdprofessional/GGD-professional en de zorgcoördinator. In een overdrachtsgesprek waar de (ouders van de) jongere bij aanwezig is/zijn wordt het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief (OPP) overgedragen. • Als bij de overdracht duidelijk is dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling vraagt om een intensievere vorm van begeleiden, adviseert de trajectbegeleider van de Zwengel de zorgcoördinator extra ondersteuning aan te vragen bij de ACT. • Bij advies vso, is de school van herkomst verantwoordelijk voor het aanvragen van een tlv (toelaatbaarheidsverklaring) bij de ACT. • Mocht er geen school van herkomst zijn, dan wordt de zorgplicht volgens de afspraak in SWV Helmond-Peelland VO overgedragen aan een passende school op basis van de postcode van de jongere in combinatie met het onderwijsniveau.

Begeleiding & Behandeling bij toegang via school en het Samenwerkingsverband Helmond-Peelland VO (Extra Toegang)

Processtap	Betrokken functionaris/professional	Toelichting
Casusbespreking	De ACT Zorgcoördinator Jeugdprofessional / GGD-professional	<ul style="list-style-type: none"> • Nadat de aanvraag voor extra ondersteuning is ingediend bij de ACT, zal zij (indien gewenst) een gesprek inplannen met school en ouders/verzorgers. • Het is van belang dat de jeugdprofessional en GGD-professional, die gekoppeld zijn aan de school, vanaf het begin van dit traject betrokken zijn bij de aanvraag. • De ACT reserveert iedere woensdagochtend tijd voor besprekingen. Na de bespreking geeft de ACT een advies aan het bestuur van SWV Helmond-Peelland VO. • Op grond van dit advies neemt het bestuur een besluit. Dit besluit en de eventuele toewijzing ontvangen school en ouders digitaal. • De zorgcoördinator is tijdens dit traject altijd contactpersoon en aanspreekpunt voor ouders en de ACT.
Besluit ACT	Bestuur SWV Helmond-Peelland VO	<ul style="list-style-type: none"> • Na de bespreking geeft de ACT een advies aan het bestuur van SWV Helmond-Peelland VO. • Het gaat om leerlingen die dreigen uit te vallen in het reguliere onderwijs en gebaat zijn bij een snelle, intensieve observatie zodat de problematiek in beeld gebracht wordt. Dit arrangement heet Extra Toegang, omdat kinderen wel door de Zwengel worden ondersteund, maar niet via Herlaarhof worden aangemeld. Zie hier de vastgestelde notitie. Overige arrangementen van het Samenwerkingsverband worden in deze procesbeschrijving buiten beschouwing gelaten.

Probleemanalyse door de Zwengel

Processtap	Betrokken functionaris/professional	Toelichting
Extra Toegang	<p>Trajectbegeleider de Zwengel</p> <p>GZ-psycholoog (gedetacheerd vanuit Herlaarhof naar de Zwengel)</p> <p>Zorgcoördinator school van inschrijving</p> <p>Jeugdprofessional</p> <p>GGD-professional</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extra Toegang Licht Expertise van de Zwengel wordt ingezet op de vo-school van inschrijving; • Extra Toegang Zwaar De leerling volgt tijdelijk les op de Zwengel. Dit is maximaal 3 maanden. Voorwaarde is dat de leerling ingeschreven blijft op de school van inschrijving. • Tijdens de duur van het arrangement Extra Toegang blijft de school van herkomst verantwoordelijk voor het contact met de ouders en de leerling, ook als de leerling tijdelijk les volgt op de Zwengel. • Het is in dat geval van belang dat de Zwengel in overleg/samen met de reguliere vo-school contacten onderhoudt met de ouders. • Het samenwerkingsverband heeft drie plekken Extra Toegang gereserveerd bij de Zwengel voor Extra toegang Zwaar. • Doel van het arrangement is dat de leerling binnen maximaal drie maanden weer aan kan sluiten bij het regulier onderwijs zonder de ondersteuning van het arrangement.
Behandeling Herlaarhof nodig?	<p>Trajectbegeleider</p> <p>Jeugdprofessional / GGD-professional</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zodra blijkt dat er behandeling nodig is, kan de betrokken jeugdprofessional of GGD-professional (jeugdarts) een verwijzing doen naar Herlaarhof. • Het arrangement Extra Toegang stopt op het moment van aanmelden bij Herlaarhof. • De route van aanmelden zoals eerder omschreven treedt in werking.

Bijlage 1

Stroomschema proces toegang Herlaarhof – de Zwengel Helmond - VO

Zie de bijgevoegde PDF voor de schematische beschrijving van het proces.